

[Jens Chr. Christensen.]

nævne den by, hvor jeg kender forholdene bedst, nemlig Aalborg. Før vi fik mælkeordningen, var det i mange år sådan, at prisen i København altid lå 1 à 2 øre over den pris, forbrugerne betalte ude i provinsbyerne, i hvert fald i Aalborg. I 1941 fik København en mælkeordning, og umiddelbart derefter lå udsalgsprisen i København 6 à 7 øre under den pris, forbrugerne betalte i Aalborg. Dette forhold bestod, indtil Aalborg fik sin mælkeordning i 1948; siden den tid har udsalgsprisen for mælk deroppe ligget på samme niveau som før 1940, det vil sige 1 øre billigere end i København. Det er et tydeligt bevis på, hvad rationaliseringen af mælkehandelen har betydet. Samtidig har mælkehandlerne gennem en langt, langt større omsætning været i stand til at nedsætte deres avanceprocent, således at de alligevel har fået en eksistensmulighed ud af deres forretning.

Når man betragter disse forhold, er der for mig at se kun grund til at videreføre den bestående lovgivning, og derfor hilser jeg med tilfredshed, at dette lovforslag er blevet fremsat.

Ministeren for handel, industri og søfart (Lis Groes): Jeg vil gerne takke de ærede ordførere for deres indlæg her i dag under debatten om den kommende mælkeordning. Der har jo, som det allerede er blevet nævnt, været nedsat en kommission; den har siddet længe, og den har på mange møder drøftet, hvordan den kommende lovgivning skulle være. Det har ikke været muligt at nå til enighed i kommissionen, og det ville derfor også have forbavset mig, om de ærede ordførere i dag havde givet udtryk for enighed.

Hele dette spørgsmål om mælkehandelen er jo et umådelig vigtigt område. Vi har nu hørt, hvordan f. eks. det ærede medlem hr. Anker Lau er meget bekymret for forbrugernes ve og vel. Hvis det ærede medlem virkelig er bekymret, synes jeg, det ville være naturligt at lytte lidt til, hvad forbrugernes repræsentanter i kommissionen har sagt. Det kunne tage lidt af bekymringen fra det ærede medlem.

Det ærede medlem var også inde på hele spørgsmålet om næringsfriheden. Jeg forstod, at det ærede medlem endogså mente, at det muligvis ville være grundlovsstridigt,

hvis folketinget vedtog det fremsatte lovforslag. Jeg synes, at det, der må være aldeles afgørende for hele spørgsmålet om rationalisering af mælkehandelen, er, om den frie konkurrence virkelig kan skaffe billige priser. Nu kan man jo drøfte hele det talmateriale, der gennem kommissionsbetænkningen foreligger for det høje ting, og de udtalelser, der er fremsat her i dag; men man kan vel ikke nægte, at der virkelig er sket en udvikling til gavn for forbrugerne i form af billigelse af mælken. Spørgsmålet er så, om erhvervet er så forfærdelig interesseret i denne udvikling — jeg forstod, at det ærede medlem hr. Anker Lau også var noget bekymret for forhandlerne af mælken. Var det nu en så lykkelig tilværelse, disse forhandlere havde tidligere? Vi ved, at vi her i landet har et usædvanlig stort antal detailudsalg, ikke mindst på dette område, og hvad var det for en tilværelse, disse mennesker havde? Mange af dem levede på et rent eksistensminimum, og dette er vel baggrunden for, at mælkehandelen har kunnet tilslutte sig det fremsatte forslag.

Hvad angår spørgsmålet om mælkenes kvalitet under de nuværende forhold, sammenlignet med tidligere, er det vel heller ikke bestridt, at der har fundet forbedringer sted. Spørgsmålet om kærnemælken kan vi måske vende tilbage til i det udvalg, der bliver nedsat; jeg skal i alt fald ikke her i dag begive mig ud i nogen nærmere bedømmelse af kærnemælksspørgsmålet.

Overprisen på fløde til fordel for mælken kan vi også vende tilbage til; dette spørgsmål er i og for sig grundigt behandlet i kommissionsbetænkningen; det fremgår bl. a. af den, at en sådan overpris altid har eksisteret, også inden man fik mælkeordningen. Det er vel i det hele taget sådan, at hvis ikke det offentlige griber ind, er det ikke helt ualmindeligt, at de private erhvervsdrivende selv gør det.

Jeg synes, det er fuldstændig rigtigt — som det ærede medlem fru Kirsten Gloerfelt-Tarp gjorde det her i dag — at understrege, at spørgsmålet jo ikke er, om man skal indføre en sådan ordning, som vi har, men hvorvidt den skal fortsætte. Det ærede medlem hr. Anker Lau mente, at der helst skulle være en vis logik i tingene. Så kunne man spørge, om det ærede medlem virkelig